

॥ ఛిం న్రతో తేజుషేషైయ ॥

13.09.2022 మంగళవిరమ (148వ ర్జు)

యో గ ర ర్జు న ా

ః త్రి గురు పూర్ణి ॥

గురుర్భువ్యై గురుర్యిష్టః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।

గురుస్ప్రాజ్ఞాత్ పరం బ్రహ్మ, తప్యై శ్రీగురవే నమః ॥

ః త్రినిష్ఠ పూర్ణి ॥

భాస్వచ్చంద్రసమే యదీయనయనే, భార్య యదీయా రమా
యస్మాద్విశ్వస్పుడప్యభూద్యమికులం, యద్యానయుక్తం సదా ।
నాథో యో జగతాం నగేంద్రదుహితుః, నాథోఽపి యద్భుక్తిమాన్
తాతో యో మదనస్య యో దురితహో, తం వేంకటేశం భజే ॥

ః పతంజలి పూర్ణి ॥

చిత్తస్య వృత్తిమనురుధ్య సుసాధనాభిః జీవః సమాధిమధిగచ్ఛతి యన్నతేనా
యోగాస్తథా వసుమితా అధియోగశాప్తం యేనాశ్రితా మమ పతంజలయే నమోఽపైనై ॥
నమో హిరణ్యగర్భాదిభ్యః, యోగ విద్యాసంప్రదాయ కర్మభ్యః, ।
వంశర్మిభ్యః, నమో మహాద్బ్యః, నమో గురుభ్యః ॥

యైగుదర్శనం తుతచనం - బ్రాహ్మణైతి కుప్రై విష్ణవైధ తర్వా దాలచే పూరంధం

ః త్రిశ్ఛష్ట పూర్ణి ॥

వసుదేవసుతం దేవం, కంసచాణూరమర్దనమ్ ।

దేవకీపరమానందం, కృష్ణం వందే జగద్గురుమ్ ॥

ః త్రి గీతా పూర్ణి ॥

సర్వోపనిషదోగావః, దోగ్గా గోపాలనందనః ।

పార్థ వత్సస్పధీర్భేక్తా, దుగ్గం గీతామృతం మహాత్ ॥

॥ అథ, శ్రీమద్భగవదీతాసు, ఉపనిషత్సు, బ్రహ్మవిద్యాయాం, యోగశాస్త్రే,
శ్రీకృష్ణార్జున సంవాదే, క్షేత్ర క్షేత్రజ్ఞ విభాగ యోగోనామ, త్రయోదశోఽధ్యయః ॥

॥ త్రీఘనవైసువైచ ॥

ఇదం శరీరం కౌంతేయ క్షేత్రమిత్యభిధీయతే ।

ఏతద్వో వేత్తి తం ప్రాపులః క్షేత్రజ్ఞ ఇతి తద్విదః ॥

॥ 13-01 ॥

క్షేత్రజ్ఞం చాపి మాం విధి సర్వక్షేత్రేషు భారత ।

క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞయోర్జునం యత్జ్ఞానం మతం మమ ॥

॥ 13-02 ॥

తత్క్షేత్రం యచ్చ యాదృక్షు యద్వికారి యతశ్చ యత్ ।

స చ యో యత్ప్రభావశ్చ తత్పుమాసేన మే శృంగా ॥

॥ 13-03 ॥

బుషిభిర్భూపుంధా గీతం ఛందోభిర్యవిదైః పృథక్ ।

బ్రహ్మమూత్రపదైశైవ హేతుమద్భుర్యవిశిష్టైః ॥

॥ 13-04 ॥

మహాభూతాన్యహంకారః బుద్ధిరవ్యక్తమేవ చ ।

ఇంద్రియాణి దశైకం చ పంచ చేంద్రియగోచరాః ॥

॥ 13-05 ॥

ఇచ్చ ద్వేషస్మృఖం దుఃఖం సంఘాతశ్చేతనా ధృతిః ।

ఏతత్క్షేత్రం సమాసేన సవికారముదాహృతం ॥

॥ 13-06 ॥

అమానిత్వమదంభిత్వమ్ అహింసా క్షాంతిరాజువం ।

అచార్యపాసనం శోచం సైర్యమాతృవినిగ్రహః ॥

॥ 13-07 ॥

ఇంద్రియార్థేషు వైరాగ్యమ్ అనహంకార ఏవ చ ।

జన్మమృత్యుజరావ్యధిదుఃఖదోషానుదర్శనం ॥

॥ 13-08 ॥

అసక్తిరనభిష్వంగః పుత్రదారగృహదిషు ।

నిత్యం చ సమచిత్తత్వమ్ ఇష్టానిషోపపత్తిషు ॥

॥ 13-09 ॥

మయి చానవ్యయోగేన భక్తిరవ్యభిచారిణి ।

॥ 13-10 ॥

వివిక్తదేశసేవిత్వమ్ అరతిర్జనపంపది ॥

అధ్యాత్మజ్ఞాననిత్యత్వం తత్త్వజ్ఞానార్థదర్శనం ।

ఏతత్ జ్ఞానమితి ప్రోక్తమ్ అజ్ఞానం యదతోఽన్యథా ॥

॥ 13-11 ॥

జ్ఞేయం యత్తత్త్వవ్యాఖ్యామి యత్ జ్ఞాత్మామృతమస్తుతే ।

అనాదిమత్తరం బ్రహ్మ న సత్తన్మాసదుచ్యతే ॥

॥ 13-12 ॥

సర్వతః పాణిపాదం తత్ సర్వతోఽక్షిషిరోముఖం ।

సర్వతప్రుతిమల్లోకే సర్వమాపృత్య తిష్ఠతి ॥

॥ 13-13 ॥

సర్వేంద్రియగుణాభాసం సర్వేంద్రియవివర్జితం ।

అసక్తం సర్వభృత్యేవ నిర్మణం గుణభోక్తు) చ ॥

॥ 13-14 ॥

బహిరంతశ్చ భూతానామ్ అచరం చరమేవ చ ।

సూక్ష్మత్వాత్తదవిజ్ఞేయం దూరస్థం చాంతికే చ తత్ ॥

॥ 13-15 ॥

అవిభక్తం చ భూతేషు విభక్తమివ చ స్థితం ।

భూతభర్తు) చ తద్ జ్ఞేయం గ్రసిష్టు ప్రభవిష్టు చ ॥

॥ 13-16 ॥

జ్యోతిషామపి తజ్ఞోతిః తమసః పరముచ్యతే ।

జ్ఞానం జ్ఞేయం జ్ఞానగమ్యం హృది సర్వస్య విష్ణుతం ॥

॥ 13-17 ॥

ఇతి క్షేత్రం తథా జ్ఞానం జ్ఞేయం చోక్తం సమాపతః ।

మద్భూత ఏతద్విజ్ఞాయ మద్భావాయోపవద్యతే ॥

॥ 13-18 ॥

ప్రకృతిం పురుషం చైవ విద్యనాదీ ఉభావపి ।

వికారాంశ్చ గుణాంశైవ విద్ధి ప్రకృతిసంభవాన్ ॥

॥ 13-19 ॥

కార్యకారణకర్తృత్వే హేతుః ప్రకృతిరుచ్యతే ।

పురుషమృఖదుఃఖానాం భోక్తుత్వే హేతురుచ్యతే ॥

॥ 13-20 ॥

పురుషః ప్రకృతిస్థా హి భుంకే ప్రకృతిజాన్మణాన్ ।
 కారణం గుణసంగోఽస్య సదసద్యోనిజన్మసు ॥ || 13-21 ||

ఉపద్రవ్యామమంతా చ భర్తా భోక్తా మహేశ్వరః ।
 పరమాత్మేతి చాప్యక్తః దేవోఽస్మిన్ పురుషః పరః ॥ || 13-22 ||

య ఏవం వేత్తి పురుషం ప్రకృతిం చ గుణైస్పహ ।
 సర్వధా వర్తమానోఽపి న స భూయోఽభిజాయతే ॥ || 13-23 ||

ధ్యానేనాత్మని పశ్యంతి కేచిదాత్మానమాత్మనా ।
 అన్యే సాంఖ్యేన యోగేన కర్మయోగేన చాపరే ॥ || 13-24 ||

అన్యే త్వేవమజానంతః ప్రత్యాన్యేభ్య ఉపాసతే ।
 తేఽపి చాతితరంత్యేవ మృత్యుం ప్రతిపరాయణాః ॥ || 13-25 ||

యావత్సంజాయతే కించిత్ పత్యం స్థావరజంగమం ।
 క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞసంయోగాత్ తద్విద్ధి భరతర్షభ ॥ || 13-26 ||

సమం సర్వేషు భూతేషు తిష్ఠంతం పరమేశ్వరం ।
 వినశ్యత్మువినశ్యంతం యః పశ్యతి స పశ్యతి ॥ || 13-27 ||

సమం పశ్యన్ హి సర్వత్ సమవస్తితమీశ్వరం ।
 న హినస్త్యత్మనాత్మానం తతో యాతి పరాం గతిం ॥ || 13-28 ||

ప్రకృత్యేవ చ కర్మణి క్రియమణాని సర్వశః ।
 యః పశ్యతి తథాత్మానమ్ అకర్తారం స పశ్యతి ॥ || 13-29 ||

యదా భూతపృథగ్భావమ్ ఏకస్థమనుపశ్యతి ।
 తత ఏవ చ విస్తారం బ్రిహ్మా సంపద్యతే తదా ॥ || 13-30 ||

అనాదిత్యాన్నిర్గుణాత్యాత్ పరమాత్మాయమవ్యయః ।
 శరీరస్థాఽపి కౌంతేయ న కరోతి న లిప్యతే ॥ || 13-31 ||

యథా సర్వగతం సౌక్ష్మాయై ఆకాశం నోపలిష్యతే ।

సర్వత్రావస్థితో దేహా తథాత్మా నోపలిష్యతే ॥

॥ 13-32 ॥

యథా ప్రకాశయత్యేకః కృత్స్నం లోకమిమం రవిః ।

క్షేత్రం క్షేత్రి తథా కృత్స్నం ప్రకాశయతి భారత ॥

॥ 13-33 ॥

క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞయోరేవమ్ అంతరం జ్ఞానచక్షుషా ।

భూతప్రకృతిమోక్షం చ యే విదుర్యాంతి తే పరం ॥

॥ 13-34 ॥

॥ ఇతి, శ్రీమద్భుగవదీతాసు, ఉపనిషత్స్నా, బ్రహ్మవిద్యాయాయం, యోగశాస్త్రి,
శ్రీకృష్ణరూప సంవాదే, క్షేత్ర క్షేత్రజ్ఞ విభాగ యోగోనామ, త్రయోదశోఽధ్యాయః ॥

యత యోగేశ్వరః కృష్ణః యత పార్థః ధనుధరః ।

తత శ్రీర్వజయో భూతి : ధ్రువానీతిర్మతిర్మతిర్మతి ॥

॥ అధ్యాత్మా ప్రార్థనీ ॥

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భువేత్ ।

తత్పర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తు తే ॥

॥ అధ్యాత్మా భగవత్పుత్సవంతుంర్పణమ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేష్టియైర్వా బుధ్యత్మనా వా ప్రకృతేస్వభావాత్ ।

కరోమి యద్వాత్ పకలం పరమై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అధ్యాత్మా లోకోను ప్రార్థనీ ॥

సర్వే భవస్తు సుఖినః సర్వే సమ్మ నిరామయః ।

సర్వే భద్రాణి పశ్యస్తు మా కశ్మిత్ దుఃఖభాగ్వవేత్ ॥

॥ అధ్యాత్మా మంగళమ్ ॥

శ్రీయః కాన్తాయ కల్యాణానిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥